

Μεχμέτ Γιασίν

ΜΙΑ ΓΝΗΣΙΑ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΗ ΦΩΝΗ

Το όχημα της Κύπρου αντήχησε στις σωστές του κιόλας διαστάσεις, σε πολλές χώρες, μέσα από τη γνήσια κυπριακή, πατριωτική φωνή του Τουρκοκύπριου ποιητή Μεχμέτ Γιασίν. Είπε για το κλάμα της μάνας του αγνοουμένου, του σκοτωμένου, για τη μοιρασμένη πατρίδα, για τους στρατηγούς εντολοδόχους των ξένων συμφερόντων.

Κάποιοι είπαν, πως η πραγματική τουρκική σύγχρονη λογοτεχνία γράφεται σήμερα

στην Κύπρο. Παρόμοιες γνώμες ακούγονται και για την ελληνική. Για την πρώτη περίπτωση αναμφισβήτητη είναι η συμβολή του νεαρού Τουρκοκύπριου Μεχμέτ Γιασίν, αλλά και άλλων.

Με την ευκαιρία που κυκλοφόρησε πρόσφατα η νέα ποιητική συλλογή του Μεχμέτ Γιασίν «Σκαλοπάτια του Φωτός», ο διάσημος Τούρκος ποιητής Τζιαχίτ Κιουλεπί χαρακτήρισε τον Τουρκοκύπριο ποιητή σαν «το άστρο της σύγχρονης τουρκικής

ποίησης» και τον κατάταξε ανάμεσα στους πέντε καλύτερους νέους ποιητές των τελευταίων 15 χρόνων.

Το όνομα του Μεχμέτ Γιασίν περιλήφθηκε σε βιβλιογραφικό περιοδικό στην Τουρκία, που περιλαμβάνει δημιουργούς από τον 13ο αιώνα μέχρι σήμερα, ανάμεσα σε 135 ποιητές και 57 συγγραφείς — υπό διωγμό. Δίπλα στα ονόματα των Ναμίκ Κεμάλ, Αχμέτ Μιχάτ, Χουσεΐν Ραχμί Γκιουρπινάρ της παλαιότερης περιόδου και τους Σαμπαχατίν Αλί, Ορχάν Κεμάλ, Ναζίμ Χικμέτ και Μελίχ Τζεβρέτ Αντάι στη μπροσούρα «Ποίηση Γαλλίας - Τουρκίας, Θέμα: εξορία» στη Γαλλία.

Το όνομά του στάθηκε, επίσης, δίπλα σ' αυτά του Ναζίμ Χικμέτ και Μελίχ Τζεβρέτ Αντάι στη μπροσούρα «Ποίηση Γαλλίας - Τουρκίας, Θέμα: εξορία» στη Γαλλία.

Η ποίηση του Μεχμέτ Γιασίν έγινε με ενθουσιασμό δεχτή στην Κύπρο, την Τουρκία και στο εξωτερικό. Ποιήματά του από την πρώτη του ποιητική συλλογή «Αγαπημένο μου Νεκρέ Στρατιώτη», μεταφράστηκαν στα Ελληνικά, Αγγλικά, Γαλλικά, Βουλγάρικα, Γερμανικά, Λετονικά, Ουγγαρικά και άλλες γλώσσες.

Στο «Αγαπημένο μου Νεκρέ Στρατιώτη» περιλαμβάνονται ποιήματα που γράφτηκαν σε ηλικία 16 ως 25 χρόνων.

Η πρώτη έκδοση έγινε το 1985 και κατασχέθηκε από την τουρκική αστυνομία. Η βία, όμως, δεν εμπόδισε το βιβλίο και τα μηνύματα του Μεχμέτ να σπάσουν τις καγκελόπορτες, να φτάσουν στον άνθρωπο. Ετσι, την ίδια κιόλας χρονιά τιμάται με δυο βραβεία: Α' Βραβείο Ποίησης Νέου Ποιητή της Ακαδημίας της Τουρκίας και Α' Βραβείο Ποίησης του Ιδρύματος Βιβλίου Α. Καντίρ '85, στην Αγκυρα.

Το 1986, έτος ειρήνης, κυκλοφόρησε η δεύτερη έκδοση, αφιερωμένη στα θύματα των πολέμων στην Κύπρο.

Ο Μεχμέτ Γιασίν γεννήθηκε το 1958, στη Λευκωσία. Την πατρίδα μας τη γνώρισε καλά, ακολουθώντας την δασκάλα μητέρα του σε πόλεις

Στιγμιότυπο από τη βράβευση του Μεχμέτ Γιασίν από την Τουρκική Ακαδημία το 1985

Κείμενο, μετάφραση - απόδοση ποιημάτων:
Χρ. Χατζήπαπας - Ιμπράχμη Αζίζ

και χωριά. Εκεί πήρε τη δημοτική και γυμνασιακή μόρφωση. Τα πρώτα του ποιήματα και διηγήματα δημοσιεύτηκαν το 1973 σε τουρκοκυπριακές εφημερίδες και περιοδικά. Το 1975 γράφτηκε στη Σχολή Πολιτικών Επιστημών της Αγκυρας, στο Τμήμα Δημοσιων Σχέσεων. Απ' εκεί εργάστηκε και σαν ανταποκριτής τουρκοκυπριακής

εφημερίδας. Αργότερα παρακολούθησε φιλολογικές σπουδές στο Πανεπιστήμιο της Κωνσταντινούπολης.

Πολλά ποιήματά του μελοποιήθηκαν, όπως και της αδελφής του, επίσης γνωστής ποιήτριας, Νεσιέ Γιασίν.

Πιο κάτω παραθέτουμε ποιήματα από τη συλλογή «Αγαπημένο μου Νεκρέ Στρατιώτη».

ΠΟΙΗΜΑ ΤΩΝ ΗΜΕΡΩΝ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΔΙΚΕΣ ΜΑΣ

- Στέλλα τάχα νά 'ταν τ' όνομα σου.

Θεία που κατοικούσες
πριν από μας σ' αυτό το σπίτι
είχες μήπως και παιδιά
κι η φωτογραφία αυτή στον τοίχο
είναι μήπως του γάμου σου
καλή μου θείσα;

- Στέλλα τάχα να 'ταν τ' όνομα σου
πριν από μας

τα χέρια σου άπλωναν σ' αυτό το τέλι ρούχα
τα δαχτυλικά σου αποτυπώματα πάσ' στις λεκάνες
κι η φωνή σου περιπλανιέται στα δωμάτια
καλή μου θείσα.

Η πόρτα σπασμένη

με τον υποκόπανο
το φουστάνι που φοράνε
οι ξένοι
η κατσαρόλα που μαγειρεύει
για άλλους.

Δεν είσαι τίποτε, πέρα από μια φωτογραφία
που ούτε στο λεύκιμα δεν έχεις θέση πια.

Να μπορούσα να σε δω μια μέρα
θα χαρώ πολύ, τάχα πολύ.

Φυλάω όλες τις φωτογραφίες σου μικρούλα,

- να τα γενέθλια σου

- κάτω απ' τη μανταρινιά

η τούρτα με τα τρία κεράκια

- στη θάλασσα πλατσουρίζεις με τον αδελφό σου

- κουνάς το χέρι απ' τ' αυτοκίνητο

- η μάνα κι ο μπαμπάς να σου χαμογελούν

κι εσύ χαμογελάς σ' εμένα.

Θα σου τις επιστρέψω γιγ, μικρή μου,
μα κάθε τόσο

η καρδιά μου εξαρθρώνεται απ' τον πόνο

θλίψει με πιάνει

μήπως σκοτώθηκες στον πόλεμο.

Η ΜΑΝΑ ΠΟΥ ΚΛΑΙΕΙ

Τέλειψε ο πόλεμος, είπανε
όσοι ήταν στον πόλεμο γυρίσανε
έτρεξα στο Σέρβιο
ρώτησα για σένα στο Αγαλμα
«δεν είδα», μου είπε.

Ακολούθησα το παιδί που έκλαιγε
πέρασα δίπλα από το καμένο σπίτι
βρήκα ένα ρίφι νεκρό
ρώτησα, γιε μου, για σένα.

Ρώτησα για σένα τη μυγδαλιά
τον τζίτζικα ρώτησα
«δεν είδα», μου είπε
έψαξα στους δρόμους, έκλαψα
έκλαψα, έκλαψα

ρώτησα για σένα τον πόλεμο
ρώτησα το αίμα που ρέει
τη γη
το μυρμήγκι.

Τραγουδούσα τ' αγαπημένα σου τραγούδια
έδειξα τις φωτογραφίες σου παντού
στα δεκαεφτά του ήτανε, είπα,
δεν είδα, δεν είδα, δεν είδα...

Σ' έψαξα στον πόλεμο, έκλαψα
έκλαψα, έκλαψα.

Μπροστά απ' την πόρτα μας πέρασαν τα танκς
εσύ δεν πέρασες
πέρασαν οι αιχμάλωτοι
πέρασαν οι μέρες, οι μήνες
εσύ δεν πέρασες.

Περίμενα, αφουγκραζόμουν, περίμενα
ατένιζα, γιε μου, τον ερχομό σου.

Εμείνα με μια φωτογραφία στα χέρια
κουβάλησαν τους νεκρούς τα καμιόνια
μετέδωσε το ραδιόφωνο το εμβατήριο της νίκης
εσένα δεν είδε κανένας
εσένα δεν είδε κανένας.

Εψαξα τη Λευκωσία, έκλαψα
έκλαψα, έκλαψα, έκλαψα.

ΤΑΧΥΔΑΧΤΥΛΟΥΡΓΙΑ

Ο θάνατος ήρθε ντυμένος
σε φουστάνι με κόκκινες τουλίπες
στους καταπράσινους μπαχτσέδες
εξοντώθηκαν όλα τα πράσινα
και διείδυσαν ανάμεσό μας «αχχ...» φωνάζοντας
στα πράσινα ντυμένοι εγκληματίες.